Gräsgårds kyrka

Äldsta delarna av Gräsgårds kyrka är från 1100-talet. Västtornet är en del av den ursprungliga kyrkan, och även i östmuren återfinns medeltida murar.

I "Archivum Smolandicum" som vi hittar på Uppsala universitetsbibliotek finns en bild av Gräsgårds medeltidskyrka från 1100-talet där man kan se att kyrkan hade ett rakt avslutat gotiskt kor.

Så sent som 1823 byggdes långhuset till tornet efter ritningar av arkitekten Carl Gustaf Blom-Carlsson, som var konduktör vid Överintendentsämbetet i Stockholm. Han hette ursprungligen endast Blom, men lade senare till namnet Carlsson för att skilja sig från den samtida arkitekten Fredrik Blom.
Vid ombyggnaden förstördes många välvda rum och murtrappor från medeltiden.

I slutet av 1800-talet tillkom vapenhuset samtidigt som man höjde tornets övre del.
Spiran på det tvärställda sadeltaket tillkom då, kanske som ersättning för en liten klockstapel som tidigare stod överst på det medeltida torntaket.
Storklockan är gjuten 1840 i Karlskrona av P Mörck.
Lillklockan är gjuten i Stockholm omkr 1884 av Johan A. Beckman & Co.

Även kyrkans inre vittnar om renoveringen vid slutet

av 1800-talet, om än något av det enhetliga i renoveringen har gått förlorad i och med senare förändringar. Tunnvalvet har gördelbågar; läktare, orgelfasad, predikstol, altaruppsats och andra inventarier har nygotisk prägel.
Läktarunderbyggnad installerades 1980 efter Rolf Bergs ritningar.

Altartavlan är en kopia efter en målning skapad av den danske målaren Carl Bloch för Hörups kyrka i Skåne. Tavlan, ”Christus Consolator” som finns här i kyrkan är målad av Jacob Silvén, som bland annat finns representerad på Nationalmuseum. Vid sidan av sitt arbete anlitades han även som kyrkorestaurator och konservator för ett par kyrkor i Södermanland och Uppland där han restaurerade en del medeltida kalkmålningar.

Edvard Orm har 1730 målat Golgatamotivet, till en tidigare altaruppsats skulpterad av Peter Buschberg. Edvard Orm är kanske mest känd för sina målningar i taket till Hakarps kyrka utanför Jönköping, men han var också de sista tio åren av sitt liv bosatt och verksam här på Öland.
Han har också målat ett prästporträtt som finns här i Gräsgårds kyrka. Tavlan föreställer kyrkoherden Anders Triberg som dog 1740.

Kyrkans dopfunt är från 1907 tillverkad av den Blekingenfödde bildhuggaren Anton Wahledov.

Två ljuskronor av mässing tillverkade 1716 av klockgjutare Mårten Wetterholtz.

Här finns också ett votivskepp, fullriggaren Rut skänkt till kyrkan 1954.

Orgeln är byggd av Åkerman & Lund 1884 och är helmekanisk med 10 stämmor. Fasaden i nygotisk stil är byggd av arkitekt Herman Theodor Holmgren.

Källor:
Webb: Riksantikvarieämbetets bebyggelseregister.
Webb: ölänningen.com
Bok: ”Våra kyrkor”. Klarkullens Förlag AB. ISBN 91-971561-0-8
Bok: ”Medeltidens kyrkor och kapell på Öland”. Stig Lundh. 2014. ISBN 978-7527-063-0